

نام بیماری: ترومای سر

هدف کلی:

آگاهی و شناخت بیماری و چگونگی مراقبت از این افراد و آموزش مراقبت از خود

اهداف رفتاری

شناختی: ۱- شناخت ماهیت بیماری، علایم و روش های تشخیص و درمان

۲- آگاهی و شناخت تر رابطه با مراقبت قبل و پس از عمل و ترخیص

روانی - حرکتی: اجرای صحیح مراقبت قبل و بعد از جراحی

آموزش صحیح به بیماران جهت خود مراقبتی در منزل و پیگیری مجدد

عاطفی: درک اهمیت اصول صحیح مراقبت قبل و بعد از جراحی

درک اهمیت آموزش صحیح به بیمار جهت کاهش مشکلات پس از جراحی

ماهیت بیماری:

تروما یا ضربه ی سر خطرناک ترین وضعیت اورژانسی ضرر به سطح سر ، جمجمه و مغز می باشد .

تحقیقات نشان می دهد که تمام آسیب های مغزی به صورت آنی پس از وارد شدن ضربه ایجاد نمی شود . آسیب

مغزی در اثر صدمات به دو صورت ظاهر می شود . آسیب اولیه و آسیب ثانویه می باشد

آسیب سر اولیه همان صدمه اولیه ای است که در اثر صدمه به مغز وارد می شود مثل کوفتگی مغز ، له شدگی ، پارگی عروق خونی .

آسیب ثانویه در طول چند ساعت تا چند روز پس از آسیب اولیه ایجاد می شود و علت آن تورم مغز و خونریزی است.

انواع ضایعات مغزی:

ضایعات Scalp (پوست سر)

۱- Abrasion (خراش سطحی)

۲- Lacera tion (بریدگی)

۳- Cantusion (له شدگی)

۴- Avulsion (کندگی)

مراقبت پرستاری در **Abrasion** :

ابتدا با آب فراوان شسته و سپس ضد عفونی می کنیم و نیازی به پانسمان نیست .

مراقبت پرستاری در **Laceration** :

باید محل را با فرمال سالین فراوان شسته شود و لبه های زخم تازه شود و بخیه زده شود .

مراقبت پرستاری در Contusion :

قسمت هایی از پوست دچار له شدگی و نکروز شده است و تغییر رنگ داده و به رنگ بنفش در آمده است .

قسمتهایی از پوست که دچار نکروز شده است باید حذف شود

آنتی بیوتیک شروع شود و سرم ضدکزاز اگر نیاز است تزریق شود

تشخیص:

سی تی اسکن مغزی - گرافی

مراقبت پرستاری در Avulsion :

اگر علت Avulsion (کندی) گاز گرفتگی حیوان باشد ، اقدامات لازم برای هاری و کزاز انجام شود. و سپس در اتاق عمل ترمیم می شود . (با گذاشتن گرافت)

شکستگی جمجمه :

شکستن تداوم جمجمه در اثر صدمه قوی می باشد و ممکن است با آسیب مغزی همراه باشد یا نباشد که انواع خطی ، خرد شده ، فرو رفته یا قاعده ای تقسیم می شود. در شکستگی قاعده جمجمه تمایل به ایجاد اشکال در سینوس های اطراف بینی استخوان پیشانی یا گوش میانی در استخوان گیجگاهی دارند بنابراین در این شکستگی ها مکرراً خونریزی

از بینی ، حلق یا گوش ها دیده می شود و ممکن است خون به زیر ملتحمه چشم نیز راه پیدا کند و یک کبودی مشاهده می شود.

شکستگی استخوان جمجمه ۵ نوع است .

۱- خطی

۲- چند تکه ای

۳- فرورفته

۴- شکستگی قاعده جمجمه

۵- شکستگی در حال رشد جمجمه

علائم و نشانه ها:

الف خروج خون یا CSF از بینی یا گوش-کبودی دور چشم و کبودی پشت گوش

ب:اختلال هوشیاری شدید.

Rakon Eye (چشم شبیه چشم راکن)

شکستگی در حال رشد : (بیشتر در کودکان دیده می شود)

سردرد شدید

درمان:

- ۱- ارزیابی اولیه و احیای قلبی ریوی
- ۲- در آسیب های گردنی حتماً سر و گردن توسط آتل مورد حمایت قرار بگیرد.
- ۳- اکسیژن ۱۰۰٪
- ۴- آماده سازی ساکشن زیرا در صورت تهوع و استفراغ نمی توان وضعیت س و گردن مصدوم را تغییر داد .
- ۵- باید مواظب بود که سرفه های شدید توسط مصدوم صورت نگیرد زیرا این امر موجب می گردد که فشار خون در سر زیاد شود.
- ۶- پانسمان زخم های باز زیرا در صورت نشست مایع مغزی نخاعی، این مایع نسبت به آنتی بیوتیک ها مقاومت زیادی دارد.
- ۷- جسم خارجی را به هیچ عنوان خارج نکنید.
- ۸- در صورت خونریزی گوش و بینی خونریزی را کنترل نمی کنیم و می گذاریم خون خارج شود.
- ۹- در تروماها هرگز از فشار مستقیم استفاده نمی کنیم.
- ۱۰- از راه دهان چیزی به مصدوم نمی خورانیم.
- ۱۱- مصدوم را سریع به مراکز درمانی می رسانیم.

اندیکاسیون اسکن مغزی :

۱- سردرد شدید

۲- استفراغ مکرر

۳- افت هوشیاری ($GCS \downarrow$)